

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه زینب (س)

شهرستان یزد

موضوع

عوامل وسعت رزق از آیات و روایات

استاد راهنما: رئیسی

پژوهشگر

فاطمه امیری

کد ملی : ۴۴۴۹۹۰۱۹۶۷

کد طلبگی : ۹۴۱۲۲۰۲۸۸۳

فروردین ۱۳۹۶

کلاس : شاه آبادی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاهران

مدرسه علمیه زینب (س)

شهرستان یزد

موضوع

عوامل وسعت رزق از آیات و روایات

استاد راهنما: رئیسی

پژوهشگر

فاطمه امیری

کد ملی : ۴۴۴۹۹۰۱۹۶۷

کد طلبگی : ۹۴۱۲۲۰۲۸۸۳

فروردین ۱۳۹۶

کلاس : شاه آبادی

چکیده:

روزی حلال و باز شدن درهای رزق و روزی الهی بر روی انسان در گرو علل و عواملی چند است که در روایات معصومین (ع) به آن اشاره شده است. از جمله استغفار، انفاق، نیکی به پدر و مادر و صله رحم و غیره

در جامعه افرادی هستند که دروسعت یا تنگی رزق به سر می برنند. رزق همه بندگان و موجودات به دست خداست و روزی همه آنها را می رساند. این خود انسان است که می تواند با اعمال و رفتار و کردار خود سبب ریزش رحمت الهی شود. انسان در مسیر زندگی شاید دچار لغزشها و خطاهایی شود که او را به گناه نزدیک می کند، اگر بفهمد و به آن گناه پی ببرد و در درگاه الهی استغفار و توبه کند قطعاً خداوند نظر رحمت به او می کند و توبه او را می پذیرد. که همین رحمت الهی و رسیدن به همان رزق است.

نیکی به پدر و مادر خود زمینه ساز وسعت روزی است. که آدمی با احترام و نیکی کردن به این دو گوهر گرانها نه تنها شامل رحمت الهی قرار می گیرد بلکه مورد خشنودی خدا و سعادت او در دنیا و آخرت می شود که این بزرگترین رزق می باشد و همچنین داشتن صله رحم و ذکر و دعا و نماز شب و اخلاق نیکو سبب گشایش درهای رحمت الهی می شود. منظور از رزق تنها مال و ثروت نیست. همین رستگاری و قرار گرفتن در مسیر الهی خود رزقی است که هر کسی به راحتی نمی تواند به آن دست یابد.

انسان می تواند با رعایت همین مسائل هم سبب گشایش رزق و روزی شود هم درجه بندگی خود را بالا ببرد و آن طور شود که خدا می خواهد و مورد عنایت الهی قرار گیرد که این بزرگ ترین رزق می باشد.

کلید واژه: رزق، استغفار، انفاق، شکر نعمت، نیکی به پدر و مادر، صله رحم، ازدواج

در واقع خداوند متعال است که روزی دهنده و تضمین کننده روزی همه موجودات در هر گوشه از این جهان پهناور است . اوست که نسبت به بندگان خود بینا و دانا است و طبق حکمت و مصلحت خویش به بندگان روزی می دهد چرا که او ظرفیت و پیمانه وجودی هر کسی را می داند . انسان باید از خداوند در همه حال سپاسگزار باشد ، زیرا سپاسگذاری خود باعث بارش برکات و رحمت الهی می شود و در مقابل ناسپاسی و کفران نعمت های الهی انسان را به فقر و بیچارگی می رساند .

درواقع آدمی می تواند با انجام و رعایت بعضی مسایل اخلاقی همچون نیکی به پدر و مادر و داشتن صله رحم و دایم الذکر بودن و انفاق ، خود سبب فراهم شدن رزق بیشتر شود و چه بسا باعث سعادت دنیا و آخرت می شود و انسان می تواند از لحاظ معنوی رشد پیدا کند و روح او متعالی می گردد ، و به بالاترین رزق که همان عنایت و خشنودی خداوند است می رسد . هر چیزی که ما را در مسیر حق قرار دهد و به خداوند نزدیک کند خود یک نوع رزق می باشد و وقتی زندگی انسان رنگ خدایی گرفت درهای رحمت و برکت به روی انسان باز میشود و مورد عنایت حق قرار می گیرد که این هدف زندگی هر بشری است .

سنت صله رحم، از نیکو ترین برنامه های دینی در حیطه ی معاشرت است. گرچه شکل نوین زندگی و مشغله های زندگی های امروزی، گاهی فرصت این برنامه را از انسان ها گرفته است ولی حفظ ارزشهای دینی و سنتهای سودمند و ریشه دار دینی، از عوامل تحکیم رابطه ها در خانواده هاست. بویژه در مناسبت های ملی، در اعیاد و آغاز سال جدید؛ فرصت طبیعی و مناسبی برای عمل به این سنت دینی است.

این نوع پیوند، فواید بسیار و آثار دنیوی و اخروی فراوانی دارد که صله رحم اموال را افزون و بلا را دفع، حساب را آسان و اجل را به تأخیر می اندازد. این کار نیک و ساده، آن قدر سازنده و مفید است و آنچنان مورد رضای پروردگار، که گاهی تقدیر الهی به خاطر آن عوض می شود و خداوند به پاداش این عمل نیکو، بر عمر کسی می افزاید. (محدثی، ۱۳۹۰، ص ۵۰ و ۵۳)

صله رحم در نزد خدای سبحان چنان مهم است که آن را از جهت پاداش، سریع ترین عبادت قرار داده و افزون بر پاداش اخروی، پاداش دنیوی و زود هنگام برای آن مقرر داشته است؛ به گونه ای که خاندان گناهکار هم با رعایت صله رحم میان خود، دارایی آن ها فزونی می یابد و با نیکی به یکدیگر بر عمرشان افزوده می شود.

پیوند با خویشاوندان و نیکی به آنان به ویژه پدر و مادر، از راه های مهم رشد و تعالی در همه زمینه ها و تقرب به خدای سبحان است که پس از ایمان به خدا از با فضیلت ترین اعمال دینی به شمار می آید و اجر و پاداش مادی و معنوی فراوانی دارد. این پیوند چنان مهم است که به اجماع عالمان شیعه بر پایه ادله سه گانه کتاب، سنت و عقل از واجبات مهم دینی شمرده شده و برای دستیابی به آن، سفر یک ساله نیز توصیه شده است. (جوادی عاملی، ۱۳۹۲، ص ۲۰۹ و ۲۱۱)

صله رحم در اسلام از جایگاه خاصی بر خوردار است. اسلام نسبت به صله رحم و کمک و حمایت و محبت نسبت به خویشاوندان، اهمیت فوق العاده ای قائل شده و قطع رحم و بریدن رابطه از خویشاوندان و بستگان را شدیداً نهی کرده است. افرادی که در تنگی رزق به سر می برند با انجام این عمل نیکو به گشایش بزرگی دست می یابند و اصلاً خود صله رحم و دید و بازدید باعث می شود از وضعیت یکدیگر با خبر شویم و در صدد برطرف کردن مشکل یکدیگر بر بیاییم در

سخنان امام صادق (ع) می خوانیم : « صِلْ رَحِمَكَ وَ لَوْ بِشَرْبَةِ مِیْنِ مَاءٍ ؛ پیوند خویشاوندی خویش را حتی با جرعه ای از آب محکم

کن » (تفسیر نمونه ، ج ۱ ، ص ۱۵۶)

نتیجه

پروردگار متعال ، رازق است و رزق تمام موجودات جهان را می دهد اما این به این معنی نیست که هیچ تلاش و کوششی نداشته باشیم و منتظر رزق خود باشیم . بلکه تلاش و تدبیر ، امری لازم و ضروری است و برای بدست آوردن وسعت رزق نیازمند شرایط و عواملی است که انسان با انجام هر یک از آنها سبب به دست آوردن آن می شود .

یکی از عوامل وسعت رزق استغفار بنده از درگاه خداوند در برابر گناه و یا عمل ناشایسته ای که انجام داده است وقتی او از گناه خود توبه حقیقی کند و درصدد جبران بر آید خداوند درهای رحمت و مغفرت را به روی او می گشاید و این خود زمینه ساز رزق و روزی می شود .

خداوند متعال راهای زیادی برای گشایش روزی قرار داده است همچون صدقه و انفاق و شکر نعمت که نه تنها با انجام آنها انسان از مال و رزق زیادی بر خوردار می شود بلکه راهی است برای رشد و بندگی خالص بودن . وقتی انسان از اموال خود به نیازمندی می دهد خداوند چند برابر آن را به او می دهد یا موقعی که نعمتی که به او داده است در مسیر الهی صرف کند و شکر آن را به جا آورد خداوند او را مورد رحمت خود قرار می دهد و این بالاترین رزق است زیرا که سبب خشنودی خداوند و قرب الهی می شود .

همچنین نیکی به والدین و صله رحم از عوامل ریزش الهی است و کلید اسرار امیز روزی است . چرا که رضایت والدین سبب رضایت خداوند می باشد . انسان می تواند با انجام و رعایت این مسائل اخلاقی به رحمت الهی دست یابد و پله های بندگی را طی کند و خود را آنطور که خداوند خواسته رشد دهد و همه این عوامل عاملی است برای پیشرفت انسان تا به کمال برسد و به قرب خداوند نزدیک شود . و مورد محبوب حق قرار گیرد .

منابع

- ۱- قرآن کریم
 - ۲- مکارم شیرازی ، تفسیر نمونه ، چاپ سوم ۱۳۸۷ ، مؤسسه چاپ آستان قدس رضوی
 - ۳- احمدی ، زین العابدین و حسنعلی ، انفاق و صدقه در اسلام ، چاپ هفتم بهار ۱۳۸۹ ، انتشارات میثم تمار
 - ۴- پور مقدمی محمد کاظم ، استغفار درمان همه درد ها ، چاپ اول ۱۳۹۰ ، انتشارات همای غدیر
 - ۵- شریفی اشکذری ، مرتضی ، عوامل فقر و رزق و روزی ، چاپ اول بهار ۱۳۸۴ ، ناشر فخر دین
 - ۶- توحیدی ، رضا ، راهای دستیابی به وسعت رزق ، چاپ چهارم ۱۳۸۶ انتشارات عصر جوان
 - ۷- شفائی ، محبوب ، روزی و انفاق ، چاپ اول ۱۳۹۲ ، ناشر سنابل
 - ۸- جمالی ، عبد الرضا ، خوبان خدا چشم اندازی به نشانه های اهل سعادت ، چاپ اول ۱۳۹۲ ، موسسه بوستان
- کتاب دفتر تبلیغات اسلامی
- ۹- قاسمی ، محمد علی ، روزی حلال ، چاپ شانزدهم ۱۳۹۴ ، ناشر نور الزهرا
 - ۱۰- شرف الدینی ، سید حسین ، تحلیلی اجتماعی از صله رحم ، چاپ دوم ۱۳۸۶ ، تبلیغات اسلامی حوزه علمیه
- قم
- ۱۱- قرائتی ، حاج محسن ، تفسیر نور ، چاپ اول ۱۳۸۵ ، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 - ۱۲- طاهر زاده ، اصغر ، جایگاه رزق انسان در هستی ، چاپ اول ۱۳۸۵ ، دفتر انتشارات لب المیزان
 - ۱۳- حیدری نراقی ، علی محمد ، اخلاق نراقی مشتمل بر ۸۰ موضوع مهم اخلاقی از کتاب جامع السعادت ، چاپ اول ۱۳۹۰ ، انتشارات مهدی نراقی

۱۴ - گوهری ، سید اسماعیل ، ارزش پدر و مادر ، چاپ دوم ۱۳۶۴ ، انتشارات کعبه

۱۵ - لقمانی ، احمد ، رزق - روزی - رفاه ، چاپ هفتم ۱۳۸۱ ، انتشارات بهشت بینش

۱۶ - محدثی ، جواد ، اخلاق معاشرت ، چاپ بیست و نهم ۱۳۹۰ ، موسسه بوستان کتاب

۱۷ - حیدری کاشانی ، محمد باقر ، آقا تهرانی ، مرتضی ، خانواده و تربیت مهدوی ، چاپ هشتم ۱۳۹۲ ، کتاب یو

سف

۱۸ - جوادی آملی - مفاتیح الحیا، چاپ صد و هفتم ۱۳۹۲ مرکز نشر اسراء